

Saracoğlu Konuştu

Hükümet tedbirlerinden sonra, içtimai adalet hiç bir zümre ve sınıfın menfaatine olmaksızın tam bir tatbik kabiliyeti ile memlekette teessüs etmiştir

Sabit gelirli kurtarma, istihsalı arttırma, fiat itidalini iade, sıkıntı mevzularını mümkün tedbirlerle izale çarelerini bulan hükümet "Varlık Vergisi," ile de bir taşla iki kuşu bir arada vurmak zekâ ve iktidarını göstermiştir

Bu vatanın, bu toprağın her şeyini kendi menfaatlerine istismar edenler ve Türkiyeyi başı boş bir saha ve Türk Milletini, Türk hazinesini soyulacak müdafasız bir servet kervanı sananlar bu kanun ve bu tedbirle ömürlerinde oldum olası tahayyül edemeyecekleri birdarbe yemişlerdir.

ETEM İZZET BENİCE

Sayın Şükrü Saracoğlu dün önemli beklenen nutkunu Türkiye Büyük Millet Meclisinde söyledi.

Yüksek Milli Şefin Büyük Meclise ve hükümete verdiği direktiflerden sonra alınacak tedbirler hiç şüphe yok ki, halk efkârının en ziyade merakla beklediği tedbirlerdir. Halkın beklediği kadar, muhtekir de bekliyordu, vurguncu da bekliyordu; 1 teşrinisani 1942 ögesinden bu yana şaşırıp ve sinen "bulandırıcı, ızdırav havası estiren" zihniyet de bekliyordu.

Bu ihtilâlin, bu inkılâbın öz çocuğu Saracoğlu gün ses ile bu bekleyiş aydınlattı, hükümet tedbirlerini sıraladı ve Meclisten istediği kanunları aldı.

Muhterem Başvekilin nutku, sıraladığı tedbirler yine bu ihtilâlin ve bu inkılâbın öz mahi olan "Son Telgraf" için büyük bir sevinç ve saadet kaynağı olmuştur. "Son Telgraf"ın bilhassa son buhran tezahürleri içindeki görüş ve düşüncelerini müsbete, haklıya çıkaran ve bize yürettiğimiz fikir, inan yolunda kat kat cesaret veren bu nutku bugün sadece umumî gerçeği içinde mütalea edecek ve her fırsatta sık sık üzerinde duracağız.

Sadece kendini vatan hizmetine, millet selâmetine tahsis eden bir gazeteci için kazançların en büyüğü, milyonlar, yüksek banka hesapları, cilt cilt çek defterleri değil; müdafaa ettiği ve müşareket bulduğu fikirlerin tahakkukunu görmek, bu manevi haz ile ruh ve inan zenginliğine kavuşmaktır.

Sayın Saracoğlu nutkunda karıştığı üç ana davanın izahı üzerinde durdu ve üç tedbir silsilesini Türkiye Büyük Millet Meclisinin şahsında millete sundu ve kanunlaştırdı.

Üç ana dava şu idi:
a- Başrış fiat yükselişi, buhran havası, maraz tezahürleri
b- Hükümetin iktisadi ve mali

tutumuna hakim unsurlar, sıkıntılar menşeleri ve izahı safhası
c- Hayat pahalılığının memurlar, devletten gelirli, dar gelirli üzerindeki tesirleri.

Üç tedbir silsilesi de şudur:

a- Hayat pahalılığının yüküne en ziyade maruz zümreleri dar-dan kurtarma çareleri

b- Muhtekiri, vurguncuyu, istifiyi, topyekün tenkil; nimet ve kulliyet beraberliği temin, umumî itimat havasını iade

c- İstihsalı arttırma, para bol-luğunu izale, fiat itidalini iade; sıkıntı mevzularını mümkün tedbirlerle giderme.

Sayın Şükrü Saracoğlunun, ana planını kadrolandırdığımız bu nutku, herşeyin başında Yüksek Milli Şefin direktiflerini tamamille yerine getiren ve daha da getirmek işareti taşıyan ve Türk inkılâpçı iktidarının keskin zekâ ve cevher hatlarını taşıyan bir nutuktur.

Belki, nutku ilk okuyan veya
(Devamı Sa: 3, Sü: 6 da)

V A Z İ Y E T

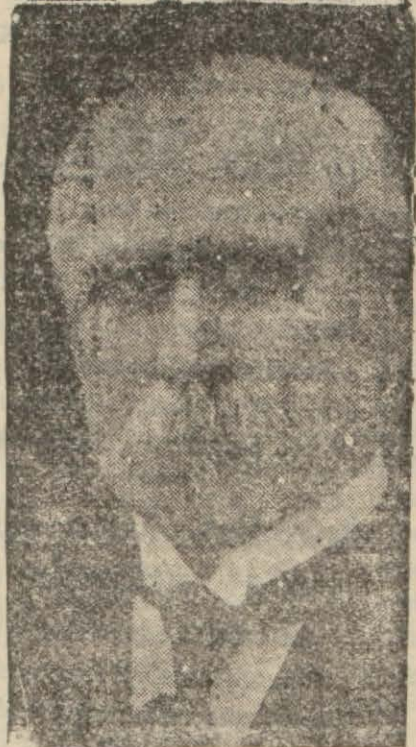
Siyasî Hâdiselere Bakış

Siyasî ve askerî hâdiseler birdenbire hızlanmış bulunuyor. Almanlar ve İtalyanlar şu dakikada hemen bütün Fransayı işgal etmiş bulunuyorlar. Vişî sokaklarında Alman süvarileri dolaşıyor. Bu satırları yazdığımız dakikada, Marsilya ve Tolon limanlarının da m'hver kuvvetleri tarafından işgal edilmiş olduğuna hükmedilebilir.

Demek ki, harbin siklet merkezi şimdî Akdenize intikal etmiş bulunmaktadırlar.

Fransa devlet reisi Mareşal Peten, dostane de olsa, Hitler tarafından gönderilen mesajı, mütarake hükümlerine aykırı bulduğu için protestoda bulunmuş ve ge-

İtalyanlar Nis şehrini ve Korsika'yı işgal ettiler Darlan Fransız kuvvetlerine "Ateş Kes!,, emrini verdi Oran ve Kazablanka teslim oldu

Şimdi nerede bulunduğu bilinmeyen Fransa Devlet Reisi Mareşal Peten

Londra, 12 (A.A.) — Fransızan geri itilâh kısmının işgaline M'hverler tarafından devam edilmektedir. Roma radyosu, İtalyanlar tarafından Nise ve Korsikanın Şimalinde Bastiya asker çıkardığını resmen bildirmiştir.

AMİRAL DARLAN "ATEŞ KES!" EMRİ VERDİ

Londra, 12 (A.A.) — Üç gün süren harekâtın sonra Cezair ve Fas mukavemeti nihayetlenmiştir. Amiral Darlan Fransız kara, deniz ve hava kuvvetlerine şu tebliği yapmıştır: «Amerikan ve Müttefiklerimize karşı mücadelede ki cesaretini Şimali Afrika hava, deniz ve kara kuvvetlerine emrediyorum.»

Amiral Darlan bu emri, Amerikan kuvvetleri Başkumandanı General Eisenhower namına Tümgeneral Klark

ile yaptığı bir görüşmeden sonra vermiştir.

KAZABLANKA TESLİM OLDU

Londra, 12 (A.A.) — Kazablanka çevresindeki bütün Fransız kuvvetleri teslim olmuştur. Oran'a giren Müttefik kuvvetleri halk tarafından hararetle karşılanmaktadır.

CEZAİRDE 16 MİHVER TAYYARESİ DÜŞÜRÜLDÜ

Londra, 12 (A.A.) — Cezair bölgesine faaliyetleri yapılan M'hver hava birimlerini esnasında 16 M'hver tayyaresi düşürülmüştür.

Bu Müttefiklerin elinde bulun-maktadır. Cezairin 180 kilometre Şarkında bulunan Buji geniş bir limana malikdir.

500 DEN FAZLA NAKLİYE GEMİSİ KULLANILDI

Londra, 12 (A.A.) — İstihsalat Nazarı Lord Lileton, verdiği bir söylevde Şimali Afrika sevkiyatında 500 den

fazla gemi kullandığını ve 350 harp gemisinin de vazife şurası bulunduğunu tebarüz ettirerek bu harekâta dünyanın en büyük deniz, kara ve hava harekâtı olarak tasvir etmiştir.

MİHVERÇİLER TUNUSA ASKER VE UÇAK GÖNDERİYORLAR

Londra, 12 (A.A.) — Sardunya, Sicilya ve Tunus arasında M'hverlerin oldukça geniş harekâtı teşkil edilmiştir. Şimali Afrika M'hverlerinin 500/600 kadar asker çıkardıkları tahmin edilmektedir. Ayrıca pike ve av tayyareleri de göndermişlerdir.

BARDİA YOLU ÜZERİNDE 11 MİHVER TAYYARESİ DÜŞÜRÜLDÜ

Londra, 12 (A.A.) — Orta Şarktan bu sabah alınan haberde büyük ölçüde yapılan bir hava savaşında 11 M'hver tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan sekizini pike tayyareleri teşkil etmektedir. Bunlar Şark doğru uçar-
(Devamı Sa: 3, Sü: 5 da)

Varlık Vergisini Kimler Verecek?

Bu sabah Vilâyette dört komisyon seçildi, komisynolar hemen işe başlayacaklar
Yeni kanunun mühim maddelerini yazıyoruz

13 yaşındaki çocuğa beyaz zehir sattıran kadın!

Emniyet kaçakçılık bürosu memurları dün 13 yaşında bir çocuğu vasıta ederek beyaz zehir kaçakçılığı yapan bir kadını yakalamışlardır. Nahide adındaki bu kadın, uyuşturucu madde satıcılığından müteaddit sabıka sahibi-
(Devamı Sa: 3, Sü: 5 da)

Beşiktaşta bir odun muhtekiri yakalandı

Beşiktaşta tramvay caddesinde odunculuk yapan Şakir adında biri dün kendisine müracaat eden bir müşteriye deposunda odun mevcut olduğu halde verdiği fiatı az bularak satış yapmaktan imtina etmiş ve bu sebeple zabıta tarafından yakalanmıştır.

Şakir hakkında tanzim kılınan evrakla millî koruma mahkemesine verilmiştir.

Başvekilin Nutku Memnuniyetle Karşılandı

Nutuk yurdun her tarafında ve piyasada çok iyi akisler uyandırdı

Başvekilimiz Şükrü Saracoğlunun dün Büyük Millet Meclisinde söyledi oldukları ve radyo ile her tarafa nakledilen mühim nutuk bütün yurtda derin bir memnuniyet ve alaka ile karşılanmıştır.

Nutuk piyasada da tesirlerini göstermiş ve muhtelif gıda maddeleri fiyatlarında yeniden düşüklükler olmuştur.

Dünkü sayımızda okuyucularımıza bildirdiğimiz bu nutukta da tebarüz ettirdiği veçhile hayat pahalılığı karşısında dar, mahdud gelirli vatandaşlara devletçe yardım yapılacaktır. Hükümetin bu kararı memnuniyet ve şükranla karşılanmıştır.
(Devamı Sa: 3, Sü: 3 da)

ATATÜRK'E DAİR Cevdet Kerim İncedayı çok mühim bir konferans verdi

Ankara Halkevinde verilen bu konferansı aynen neşrediyoruz

(Atatürkün ölümünün dördüncü yıldönümü münasebetiyle, Sinop me'vusu Cevdet Kerim İncedayının Ankara Halkevinde verdiği değerli konferansı dün neşretmeye başlamıştık. Bugün, bu kıymetli konferansın mütebaki kısmını neşre devam ediyoruz.)

Mütarekename hakkında hü -

kümetin tebliğini alır almaz her tarafa umumî bir mülavazet havası eserken onun Harbiye Nezaretine yaptığı müracaatlarından bazı parçaları arz edeyorum.

1 — (Mütarekenamenin tebliğinden anladığına göre Devleti Osmaniye'nin bunlarla kendini bilâ kayıt ve şart düşmanlara teslim değil memleketin düşman istilâsı için ona muaveneti de vadetti-
(Devamı Sa: 4, Sü: 1 da)

ÇERÇEVE

Madde Madde

NECİP FAZIL KISAKÜREİ

Vaziyet öyle değişik ve azıcık bir hale geldi ki, ona tam bir kalıp bulmak, Namık Kemalî teşbihiyle, dal-gaya hakîkî ve deşşime bir şekil tayin etmekden farksız...

Almanların işgal edilmiş Fransa'ya yürümleri, şu an için ellerinden gelebilecek yegâne iş göstermek ve Demokrasyaların şahısları karşısında ne kadar hassas bir mevkie düştüklerini belli etmek bakımından fevkalâde manevî...

Fransoyı kaybettikten sonra uzun gileler makabî kendisine gelen ve bu kayıptı bir kaç mîli gideren Demokrasyalar, kendisine geldikten sonra da Fransayı telpar kazanmak ve peşine takmak laşihane ediyor. Kaderim elvəsi

böyledir; ayrıca üstüste alır, verinet üstüste verir.

Almanların işgal edilmiş Fransa üzerine yürümleri, bütün donanması, imparatorluğu, askeri ve ruhi büyükler ve umumî vicdaniye, Fransanın, Demokrasyalar kucakına atılması içre âdeta bir teyakk...

Demokrasyaların Fransız Afrika'na el atması, bu toprakların malûm olar-stratejya kıymetinden başka, Fransız İmparatorluğunu, bir milyonluk bir ordu ve bu orduya ait bütün malzeme kıymetleriyle kendi tasarılarına çekmek ve (Döğ: l) a ciddi ve hakikî bir hükümet temin etmek demektir. Bu inşidığı Almanlar ne nisbette kavramış olma-lık ki, (Vişî) üzerine yürümlerinden ve
(Devamı Sa: 3, Sü: 1 da)

Şimali Fransız Afrikasında askerî harekât önem pey da etmiştir. Bu haritamız Atlantikten Süveyşe kadar olan bütün şimal Afrikasını göstermektedir

HALK FİLOZOFU

SARACOĞLU'NUN NUTKU

REŞAT FEYZİ

Sayın Başvekilimiz Sükrü Saracoğlu, beklenen nutkunu dün Büyük Millet Meclisi kürsüsünden söylemiştir. Hükümetin nokta nazamı, kanaatini, yaptığı ve yapacağı işleri, en küçük bir şüphe ve tereddüde mahal bırakmadan, gayet kat'i bir ifade ile ve kuvvetli bir tarzda anlatan Saracoğlu, Türkiye Cumhuriyet hükümetinin yerini ne kadar isabet, salâhiyet ve kudretle doldurduğunu bir kere adha isbat etmiştir.

Değerli Başvekilimizin bu nutku, gerek iç ve gerek dış politika bakımından, ancak mükemmel kelimesile tavsif edilebilir.

Bugün, anladığımız ve herkesin anlaması, kavraması lazım gelen bir nokta vardır:

Hükümet, her nevi memleket meseleleri üzerinde, bizim istediğimizden çok daha hassastır. Hükümet her işin başında, yanında

ve içindedir. İhmal edilmis, unutulmuş hiçbir tedbir yoktur. Saracoğlu hükümeti en geniş hüsnüniyet ve dürüstlikle iktidarını kullanmaktadır.

Bulanık suda balık avlamak hevesine kapılan bir kısmı sütti bozuklar, hükümeti zavıf göstermeğe yeltenmek istemişlerdir. Fakat, Ankara hükümeti yaptığını ve yapacağını bilen, yalnız ve sadece parti ve adalet prensiplerine dayanarak iş gören bir millî kuvvet mahakkıdır.

Menfaatleri şu veya bu tarzda haleldar olanlar, hükümetin aldığı tedbirler aleyhinde propaganda yapmak soysuzluğuna düşmüşlerdir.

İktidara geçtiği gündenberi başarılar kaydeden Saracoğlu hükümeti, muvaffak olmuştur ve bundan sonra da muvaffak olacaktır. Buna itimadımız tamdır.

Günün Tenzidi

Tramvaylarda Bilet Kesme kolaylığı

Tramvaylarda bilet kesme kolaylığı, biletlerin ve kontrolörlerin, zaten çok sıkışık olan arabada içinde, bir aşağı bir aşağı bir yukarı gidip gelmeleri ile, bir kat daha sıkıntılı oluyor.

Tramvayda bilet kesme kolaylığı olmak üzere karneler yapıldı. Bu karneler önceki rahatıdır. Fakat, ben, bu karneler içinde, bir kat, zaman ve mesai israfı görüyorum. Çünkü, karnesi olan yolcu da, bu karneyi cebinden çıkartıp biletine veriyor ve biletini de buna mukabil bilet kesme, kontrolör bu bilet görmeğe mecbur kalıyor. Yani, karnesi aldığımız için değişen bir mesele yoktur. Bilet, uzağın bir mesele var.

Doğrudan doğruya tramvayda bilet alırsanız, küçük bir kâğıt parçası, yani, sadece bilet kesilip size verilecek. Karnesi aldığımız takdirde, bir de karnenizi kâğıt var.

Bir de pratik olmak bakımından faydasız, yavaş, Bence, Tramvay idaresi, o şekilde bir karnesi veya rozet yapmalıdır ki, bunun biletine, kontrolör göstermekle daha kolay olmalı ve yeniden bilet kesilmesine lüzum kalmamalıdır. Çünkü, karnesi olan zat, bu zahmetli işi yapmadan kendisine kolaylık olmasını istemiyor. Haluküde kolaylık - bugünkü şekilde - gayet azdır. Sadece, bozuk para bulmak endişesi yoktur.

Galiba, daha ziyade, bir rozet, veya küçük bir mukavva parçası, arabaların içinde en pratik vasıfadır. Bu rozet veya mukavva parçası, çıkışın çıkışına konur ve tramvayda, biletine, kontrolöre kolayca gösterilir.

Bir kısım Avrupa memleketlerinde, tramvay içinde bilet, kontrolör yoktur. Bu gibi yerlerde, arabaların dışlarında kâğıtların memurları vardır. Biletleri bu memurlar veya kontrolör için isterler. Belki, İstanbul'da, bu şekilde tahsisli memurların ve kontrolörlerin bir aşağı bir yukarı gidip gelmelerine meydan kalır. Ve zaten çok sıkışık halde olan yolcular da, daha ziyade rahatsız olamazlar.

R. SARİT

Şeker için beyanname verme müddeti yarın akşam bitiyor

Bayvekilimizin dün bir tebliğ üzerine ellerinde şeker bulunduranlardan itibaren beyanname vermeye başlamışlardır. Beyannameler yarın akşama kadar verilmis olacak ve o zamana kadar da şeker satışı yasak olacaktır. Akide, lokum, şifolata, leblebi şekeri ve sair gibi şekerden yapılmış maddelerin alın ve satım serbest olduğu gibi bunlar beyannameye tabi değildir. Beyannameler bugüne kadar aldıkları memurlar tarafından yerinde kontrol edilmiştir.

Bu Cuma sabahından itibaren şekerin satış serbest bulundurulacaktır. Tophanedeki Kadriye Yokuşunda baskınlık yapan Sükrü Sokakındaki şekerlerin bir kısmını dört liraya satıştan dönüp su dışında yakalamış ve şekerler müsade oluncak kendisi Adliye'ye verilecektir.

İlaç yerine...

Tophanedeki maliye tahsil gubesi tebliğ memurlarından Bühanet'in evvelki gün yanlışlıkla ilaç yerine terdirdiyot içerek ölmüştür.

TAKVİM			
Rumi 1358	KASIM	Hicri 1361	
1. TEŞRİN	5	ZİLKADE	3
30			
Yıl 942 Ay 11	Vasati D. S.	Vasati D. S.	
	744	Güneş	150
	1258	Öğle	704
	1537	İkindi	943
	1754	Akşam	1200
	1928	Yatsı	134
	602	İmsak	1208

mevailer samarlanmıştır. Belli ki çok tehlikeli bir karardır... Haydi ne düşünün?... Çabuk ol ki kefi tamam olsun...

Ratip ebedinin doğru koparıktan birden olurdu.

— İyi güzel amma... Bizim Bülbül Sadıye oradadır şimdi... Ben onunla beraber görünce gazınımı aldım gider.

— Yok bundan yana ferah ol... Bülbül Sadıye dün gece patronla kavga etti. Artık gelsem...

— Sen bakmana o... Bir de bakarsın ki kullar gelir... Sen gamsı gü o bayana söyle... Biliş gazınoya gidip beni beklesin...

— Ka bu olur hiç?... Ben böyle müstahşiri savarsam, bizim patron da beni kolundan tutup sokaja atar... Haydi sen bu işleri bana bırak! Ben Bülbül Sadıye'ye laf geçirmesini bilirim...

— Peki öyleyse Mısr Sara güve neçerim. Eğer başına bir felaket gelirse karışmam hal Elminen yekarı karışmamam...

— Sen işine bak... Hemem gel... Ben gidip müddetini edeyim...

Mısr merdivenleri doğru gidenken Ratip te düğününe taşınıyor diye bağlıca.

(Devamı Var)

Harp Vaziyeti

Şimalî Fransız Afrikasının işgali karşısında Almanya

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Bu sabah alınan haberlere göre Hitler, ısgat altında kalmış Fransız arazisini işgal için Alman ordusuna hareket emri vermiş. Alman ordusu Fransanın cenup hudutlarına doğru ileri yürüyüşe başlamıştır.

B. Hitler, Mareşal Peten'e bir mektup göndermiş, bu mektubunda (Müttefiklerin bir ihraç hareketini püskürtmek, Fransanın menfaatlerine nezaret etmek) maksadile bu emri verdiğini anlattı ve (Avrupa devletlerinin arazilerini himaye etmek için imkân dairesinde Fransız ordusile mesai birliği yapmak arzusunda olduğunu) bildirmiştir.

Mareşal Peten, B. Hitlerin bu emrini ve Alman ordusunun Fransız toprakların girmesini «Yazı veya söz» ile protesto etmiştir.

İtalyan kuvvetleri de Alman kütahla ile aynı zamanda Fransa topraklarına girmişlerdir.

Garbi Akdenizde bulunan Korsika adasına da Alman askerleri karalamıştır.

Bütün bu hadiselerin hulâsası; bizim asker gözümüzle şudur: Mısrer taraf, artık şimdiden sonra taarruz değil müdafaa harbi yapabilir. Tahmin ettiğimiz veğhile bu müdafaa harbinin asıl hudutları Akdeniz şimal sahilleri üzerindedir. Herp cephesi yeniden yüzlerce ve binlerce kilometre kilometre genişlemiştir.

Şimalî Afrikada başlayan mütefık hareketi, daha ilk safhasında mihver için fena neticeler doğurmuştur.

İngiliz hava - deniz ve kara kuvvetleri işbirliği elde eden Amerikan ordusu, vakit kaybetmeden Tunus arazisine girmiş ve iki koldan ilerlemeye başlamıştır. Amerikan ordusunun Trablusgarbi zapt etmek için taarruzi hareket e-

deceğine şüphe yoktur. Mısrer Tunus hava - deniz yolu ile acele kuvvetler gönderdiği söyleniyor; bunun Tunus arazisini kurtarmak maksadile değil, Trablusgarbi hududunda müdafaa tertibatı hazırlamak endişesiyle ve yakıt kazanmak ümidiyle yapılmış bir tedbir olduğuna hükmedilebilir.

Diğer taraftan 8 ci İngiliz ordusu Libya hududuna varmıştır. Artık müttefikler için sür'atle şu iki hedefe atılmak bahis mevzuurdu: Trablusgarbi ve Bingazi.

Belediye yeniden beş büyük temizlik kamyonu satın aldı

Belediye temizlik işleri müdürlüğü şehrin iyi temizlenmesi hususunda yeniden bazı tedbirler ve kararlar ittihaz etmiştir. Bu meyanda çöp nakli için Ankaradan hususi şahıslara ait beş kamyon satın alınmıştır. Kamyonlar önümüzdeki hafta içinde şehrimize getirilerek servislere çıkarılacaktır.

İstanbul Tapu teşkilatına imtihanla memurlar alınacak

İstanbul merkez tapu sicil muhafızlığına ve İstanbul muhakkatındaki tapu sicil muhafız ve memurluklarında münhal olan on beşer jira aslı masalı kâtipliklere ise - bulunmadığı takdirde - orta mektep mezunları arasından imtihanla müteaddit memurlar namzet olarak alınacaktır. İmtihan bu ayın yirminci cuma günü saat on dörtte icra olunacaktır. O tarihe kadar müracaat olunması icap etmektedir.

MAHKEMELERDE

"Gitti yarım gelmedi"

"Elbet bunda bir iş var"

Davacı söz aldı:

Efendim, ben bu Mehdiye'ye tamamdım. Nezaketi, adında bir kadında tamamdım. Kadın beklemesini, Bekaret olmamayı teklif etti. Ben de kâimesiğim, eliyi Dedem, Bana hıznem edersin, Çançanımı yekarı, itimü itililerin Yemeyimi hazırlasın, Lokantalarında yemek yemekten kurtulsun. Uzunmıyalan, uyuska. Kadın böhçasını aldı; benim eye geldi. Ey, iki odaya, bir odaya ona verdin. Yatacak makak ta uydurdun. Eyde yatıp kalkıyor, bana yemek pişirmeye filan teşviki. Meğer, Nezaketi, bu Mehdiye metresi umis. Mehdiye çok dövüyormuş. Ondan kaçmış. Aradan bir hafta, on gün geçti. Mehdiye, aramız, farazın, Nezaketin benim evimde olduğunu öğrenmiş. Dün alması göç vakti geldi. Etili gibi serhoş, kapıyı çaldı. Açtım. Elinde bir bıçakla üzerime yürüdü.

— Ulan! Bizim, karnesi neyeye çekilirdi? Çakar beklemeli diye.

— Ödüm koptu. Neyse, bakkala kasap dükkânlarına kasıyor. Aramız. Patridye çıkar geldi. Bunu tutttılar. Elinden bıçağı aldılar. Davayımı.

Dave edilen Mehdiye söz aldı:

— Nezakete, iki senedir beraber oturuyorum. Son günlerde halinde bir beşaklılık peyda oldu. Nihayet iç, kaçtı, bir sabah evden çıktı; bir daha gelmedi. Tam bir hafta.

«Gitti yarım gelmedi»

«Elbet bunda bir iş var»

Tekrübi çağrım. Hem de, her tarafı, Nezaketi aramaya başladım. Dün öğleyin bir sokaktan geçerken, hastalık dükkânından çıkışını gördüm. O beni görmedi. Bakkaldan çılap bu adamın evine girdi. Akşam üzeri bir iki kane çekikten sonra, odasına - esli. Çılap Nezaketi alayım dedim. Amma, bıçak filan yalan. Ben bıçağı gözetimle söyledim. Bunlar beni karga tuttu. Bıçakla elleri dört kişi. Belindeki bıçağı da çıkartıp bıçak çalıyor diye itira ettiler.

Nezaketi şüht olarak düşünildi. Mehdiye tepside bıçak çaldığını duyduğumu, falan beride olduğu için bıçak çalıp çaldığını düşünmüştüm. Naci de düşünülüyor. Bıçağı Mehdiye'nin elinden kendilerinin elinde olduğunu söylediler. Mehdiye'nin bıçağı olup olmadığını tahkik için, muhakeme başka güne bırakıldı.

Muhakemeden çıkan Nezaketi, bu sefer başka, üçüncü bir adamın ismiyle talaklı uzlaşırken, davacı, daya ettiği Mehdiye.

— Şimdi, dedi.

«Bırakmadı bir kus var»

«Kendinde gülmüş var»

Şarkasın gel beraber söyleyelim ahbap!

HÜSEYİN BEHÇET

DIŞ POLİTİKA

Cezair "Arap Krallığı,"

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Afrika'nın şimalindeki ülkelerden Cezairin garbında Fas, şimalinde Akdeniz, şarkında Tunus ve cenubunda da Libya olduğuna göre oranın coğrafi mevkii kendisine askerlikçe en büyük ehemmiyet verdiğini gösterir. Akdenizde kuvvetli olmak isteyen her devlet için Afrika'nın şimal ve hususile Cezair hiçbir zaman ihmal edilemedi. Malûmdur ki şimdiki «Cezair», ismi coğrafyanın bir icadıdır. Yoksa eski coğrafyada şimdiki Cezairi içine alacak bir isim görülmediğini erbabi söylemek mümkündür. Tarih şübeleri de islam ordularını şimali Afrikayı fethettikleri Magrip diyarı hieretlin ellinci senelerinde islam devletinin idaresine girdiği zamanlarda da o bir yüz ülkeye «Cezair» ismi verildiğini gösteren mevsuk kayıtlara rasgelememektedir.

Hulâsa Cezair ismi o büyük ülkeye buna dair şarka, garpta bir çok rivayetler vardır. Fakat bunun münakaşasını bırakarak söz daha yakın zamanlar, getirmek lazım gelirse Cezairin üç yüz seneye kaldıktan sonra Osmanlı imparatorluğundan - 1830 da - ayrılmasındanberi geçen yüz on iki senes zarfında ve muhtelif devletlere göze çarpan vakayii şunlardır:

Evvelde Fransıya karşı meşhur Emir Abdülkadirin mukavemeti ondan sonra Fransızların gitgide daha ziyade orada nüfuzlarını arttırmaları, daha sonra 1870 Fransız - Alman muharebesi olurken de Fransanın kurtulmak için Cezairde büyük bir isyan hareketini başgöstermiş olması.

Bu hareket akim kalmıştır. On dan sonra mağlûp Fransa Alsas - Loreni Almanya'ya vermiş, o ilk eyaletten çılap gelen Fransız muhacirlerini de Cezaire yollayarak yerleşirmiştir. Bu suretle Cezair gitgide Fransızlaşmak için devamlı bir siyaset takip edilmektedir. Buna istendiği kadar muvaffak olunamamış aşkardır. Fakat oradaki yerli usura karşı Fransızlar çoğaltmaya çalışırken İspanyollar da Cezaire yerleşmeleri kolaylaştırılmış, bu suretle ayrı «Cezairli» yetiştirilmek istenmiştir. Diğer taraftan malûm olduğu üzere Cezair ne bir müstemlekedir, ne de Fransaya doğrudan doğruya bağlı bir eyalettir. Fransızlar orada kendilerince bir idare usulü tecribe ve tatbik etmek istediler. Paris'teki Dahiliye Nazırı Cezaire bir vali tayin eder, valinin de Cezairde yadımı bir müşavere, bir meclisi olurdu. Cezairdeki Fransızlar da Paris'teki parlamento aza indilap ederek gönderilirdi. Fransada 1830 dan beri hangi idare şekli; krallığın idadesi, ikinci cumhuriyet üçüncü Napolyonun imparatorluğu, üçüncü cumhuriyet ve saire Fransada işbaşına gelirse gelsin şu son yüz on iki senedir Cezairde ne yapılmıştır? Üçüncü Napolyon Cezaire yolladığı Fernanlarda 1863-5 oranın bir Arap krallığı olduğunu söylemişti. On dan sonra gelenler sözle olsun bu kadarmı da söylemişlerdir. Cezair gibi mazisi olan bir diyar ergeç tarih ve coğrafyanın kendisine verdiği ehemmiyete göre yeniden mevkii alacaktır.

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

REŞAT EKREM KOÇU

